

РЕШЕНИЕ

№ 5381

гр. София, 14.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 31.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **728** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на „ Специализирана болница за активно лечение по ортопедия и травматология Витоша“ ЕООД, чрез пълномощниците адв. П. и адв. Е., против покана за възстановяване на суми, получени без правно основание, с № РД-25ПП-467/23.12.2022 г. на управителя на НЗОК.
С жалбата се поддържа, че оспореният административен акт е незаконосъобразен - издаден при неспазване на предвидената в закона форма, съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в нарушение на материалния закон и несъответствие с неговата цел – основания за оспорване по чл. 146, ал. 1, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5 АПК. Жалбоподателят счита, че поканата е издадена в противоречие с разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК, тъй като, макар формално да са изложени мотиви в акта, е налице съществено противоречие между изложените фактически и правни основания, което на практика се приравнявало на липса на мотиви. Сочи се, че е налице и съществено разминаване относно размера на подлежащите на възстановяване суми между фактическите установявания, поместени в протокол за неоснователно получени суми с № РД-25-668-3/18.11.2022 г., от една страна и процесната покана, според мотивите на която са възприети фактическите констатации от състоялата се проверка в лечебното заведение, отразена в същия протокол. Жалбоподателят поддържа, че в процесния акт липсват мотиви досежно същественото несъответствие в размера на сумите, което има пряко отношение към

разпоредителната воля на органа и респективно поведението на адресата на акта.

Твърди, че административният орган е пристъпил към издаване на индивидуалния административен акт, без да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая, като не изложил мотиви, нито се е позовал на конкретни събрани в рамките на административното производство доказателства досежно начина, по който е установен размерът на сумата, подлежаща на възстановяване от лечебното заведение. Посочената в диспозитивната част на акта сума от 39504 лв. не се основава нито на фактическите констатации от извършена проверка в лечебното заведение, отразена в протокол за неоснователно получени суми с № РД-25-668-3/18.11.2022 г., съгласно който получената без основание е в размер на 36930 лв., нито на други доказателства, събрани в производството по издаване на акта. Допуснато е и нарушение на процесуалния ред по чл. 70 и сл. от Закона за здравното осигуряване, тъй като в мотивната част на акта управителят на НЗОК е констатирал извършени нарушения на ЗЗО и Н., а именно нарушение на чл. 30, т. 1 и т. 2, чл. 292, т. 6, б. „б“ във вр. с чл. 352, ал. 1, т. 3 от Н. за МД 2020 – 2022 г. и чл. 55, ал. 2, т. 2 и т.3 ЗЗО, но е пристъпил към процесуалния ред по чл. 76а и сл., а не към приложимия процесуален ред по чл. 74 във вр. с чл. 76б от Закона за здравното осигуряване. Сочи се в жалбата, че чрез превратното прилагане на закона управителят на НЗОК е лишил адресата на акта от правата му съгласно чл. 75 и чл. 76 ЗЗО, предвиждащи, че когато в законоустановения срок лечебното заведение депозира възражение срещу фактическите констатации в протокола от извършена проверка, управителят изпраща спора за решаване към арбитражна комисия. Вследствие на допуснато нарушение от административния орган жалбоподателят е бил лишен изцяло от възможността спорът да бъде разгледан от регламентирания в закона колективен орган. Поддържа се, че изплатените към лечебното заведение суми по клинични пътеки не подлежат на връщане, тъй като във всеки един от случаите са спазени индикациите за хоспитализация и диагностично-лечебният алгоритъм, поставена е окончателна диагноза и са спазени критериите за дехоспитализация по съответната клинична пътека, както и са изпълнени условията за завършена клинична пътека. Жалбоподателят сочи, че дори да се приеме, че в действителност са нарушени изискванията на Н. относно реда за водене на медицинска документация, то това не съставлява нарушение на чл. 352, ал. 1, т. 3 от Н., а нарушение на чл. 416, ал. 1 от Н.. На следващо място, поддържа, че макар от една страна управителят на НЗОК да приема от фактическа страна, че е налице нарушение на чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 ЗЗО, същият не е наложил санкция по реда на чл. 414 от Н. 2020-2022 г., а е пристъпил към реда на по чл. 409, ал.1 във вр. с ал. 2 и ал. 5 от Н. 2020-2022 във вр. с чл. 76а ЗЗО, който постановява, че когато изпълнител на медицинска помощ е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по ЗЗО и на Н., се съставя протокол за неоснователно получени суми, а след изтичане на срока за възражения покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание. Предвид изложеното жалбоподателят счита, че издаденият акт не съответства на целта на закона и демонстрира превратно упражняване на властнически правомощия.

При тези съображения с жалбата се прави искане за отмяна на оспорената писмена покана за възстановяване на суми, както и за присъждане на сторените по делото разноски.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят не се представлява.

Ответникът – управителят на НЗОК, се представлява от юрк. Й., която оспорва

жалбата и намира същата за неоснователна, като депозира подробни писмени бележки.

Съдът, въз основа на данните по делото, становищата на страните и като съобрази закона, намира следното:

Жалбата е процесуално допустима за разглеждане като подадена в срок и от адресат на акта, с който му се възлагат задължения.

Разгледана по същество, жалбата е и основателна, като съображенията за това са следните:

По делото не се спори, а и се установява, че със заповед № РД-25-668 от 03.11.2022 г. на управителя на НЗОК е възложено извършването на тематична проверка на територията на РЗОК – С. столична, с обект на проверката: „ Специализирана болница за активно лечение по ортопедия и травматология Витоша“ ЕООД, със срок на извършване от 07.11.2022 г. до 11.11.2022 г., вкл. Предмет на проверката е контрол по изпълнение на договора на лечебното заведение за оказване на болнична медицинска помощ в съответствие с Н. за медицинските дейности за 2020 – 2022 г.

Установява се от представения съвместен протокол за установяване на липси с № РД-25-668-1/10.11.2022 г., че проверяващият екип е констатирал липси в ИЗ № № 22251/2022 г., 22226/2022 г., 22259/2022 г., 22253/2022 г., 22232/2022 г., 22091/2022 г., 22159/2022 г., 22257/2022 г., 22618/2022 г., като е отразено, че липсват документи с резултати от проведено образно изследване - контролна рентгенография, извършена при изписването на пациентите.

За резултатите от извършената проверка е съставен протокол № РД-25-668-2/18.11.2022 г., като са отразени констатации за нарушения, както следва: 1. относно ИЗ № 22249/2022 г. в приложената епикриза за хоспитализацията не е отразен " изход от заболяването" - нарушение на изискванията на чл. 293, ал. 3, т. 17 от Н. за МД 2020 - 2022 г. във вр. с чл. 16, ал. 1 от ИД № 22-2474/25.02.2020 г. между ЛЗ и РЗОК С. - столична и във вр. с чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 ЗЗО; 2. относно ИЗ № 22130/2022г. в приложената епикриза за хоспитализацията не е отразен "изход от заболяването" - нарушение на изискванията на чл. 293, ал. 3, т. 17 от Н. за МД 2020 - 2022 г. във вр. с чл. 16, ал. 1 от ИД № 22-2474/25.02.2020 г. между ЛЗ и РЗОК С. - столична и във вр. с чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 ЗЗО; 3. относно ИЗ № 22230/2022 г. в извършената електрокардиограма, приложена към ИЗ № 22230/2022, липсва положено име и подпис от осъществилия изследването - нарушение на чл. 295, т. 9 от Н. за МД 2020 - 2022 г. във вр. с чл. 55, ал. 2, т. 5 ЗЗО; 4. относно ИЗ № 22260/2022 г. в извършената електрокардиограма, приложена към ИЗ № 22260/2022, липсва положено име и подпис от осъществилия изследването - нарушение на чл. 295, т. 9 от Н. за МД 2020 - 2022 г. във вр. с чл. 55, ал. 2, т. 5 ЗЗО.

В протокол за неоснователно получени суми за извършването на контрол по изпълнението на договорите с изпълнители на медицинска помощ № РД-25-668-3/18.11.2022г. е посочено, че се дължи възстановяване на суми в общ размер от 36930 лв., получени без правно основание по договор № 22-2474/25.02.2020г. за оказване на медицинска помощ по КП и извършване на амбулаторни процедури с НЗОК, като са установени нарушения чл. 30, т. 1 и 2, чл. 292, т. 6, б. „, б“ във връзка с чл. 352, ал. 1, т. 3 от Н. за МД 2020 – 2022 г. и чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 ЗЗО при случаите, отразени в ИЗ № № 22257/2022 г., 22091/2022 г., 22253/2022 г., 22259/2022г., 22226/2022 г., 22159/2022 г., 22168/2022 г., 22232/2022 г.,

22251/2022 г., и по чл. 30, т. 1 и 2, чл. 344, ал. 1, т. 1, б. „б“ във връзка с чл. 352, ал. 1, т. 3 от Н. за МД 2020 – 2022 г. и чл. 55, ал. 2, т. 2 и 3 ЗЗО при случая, отразен в ИЗ № 22150/2022 г.

На база установените нарушения е прието, че сумата, която подлежи на възстановяване от лечебното заведение, възлиза общо на 36930 лв.

Изготвените за резултатите от извършената проверка протокол с № РД-25-668-2/18.11.2022 г. и протокол за неоснователно получени суми с № РД-25-668-3/18.11.2022 г. са връчени на жалбоподателя на 20.11.2022 г.

Във връзка с депозирано от управителя на СБАЛОТ „ Витоша“ ЕООД възражение с вх. № 11-02-2741/30.11.2022 г. е изготвено становище от директор на дирекция КДЗЗО до управителя на НЗОК, с което е прието, че подаденото възражение се явява неоснователно, констатациите по отношение клиничните случаи, обективирани в т. 1 – 10 от протокол за неоснователно получени суми № РД-25-668-3/18.11.2022 г., са правилни, в съответствие с материалноправните разпоредби, поради което административното производство следва да продължи с издаването на от управителя на НЗОК на писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание по реда на чл. 76а ЗЗО.

С оспорената покана за възстановяване на суми, получени без правно основание, с № РД-25ПП-467/23.12.2022 г. на управителя на НЗОК жалбоподателят е поканен в 14-дневен срок от получаването да възстанови доброволно неоснователно получена сума в общ размер от 39504,40 лв., подлежаща на възстановяване на основание чл. 76а, ал. 3 ЗЗО, чл. 409, ал. 5 от Н. за МД 2020-2022 г.

Изложени са мотиви за неизпълнени условия по чл.30, т. 1 и 2, чл. 292, т.б, б. „б“ във връзка с чл. 352, ал.1, т. 3 от Н. за МД 2020 – 2022 г. и чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗО по отразените клинични случаи в т. 1 до т. 10 от ПНПС.

Поканата е връчена на жалбоподателя на 29.12.2022 г.

Към преписката и делото са приобщени документите от процесните ИЗ, установени като процедираны в нарушение на съответните КП.

Представено е и допълнително споразумение № 13 от 01.12.2022 г. към договор № 22-2474/25.02.2020 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури с НЗОК, сключено между НЗОК и Специализирана болница за активно лечение по ортопедия и травматология „ Витоша“ ЕООД.

Приети по делото са и фактури за заплатените по съответните клинични пътеки суми, ведно със справки за платените суми от РЗОК С. - Столична на СБАЛОТ „ Витоша“ ЕООД.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи:

Актът е издаден от компетентен орган, в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 АПК реквизити. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 АПК, който да обуславя отмяна на акта.

Допуснато е, обаче, съществено нарушение на административнопроизводствените правила, довело и до неправилно приложение на материалния закон.

Съобразно нормата на чл. 76а от Закона за здравето осигуряване (ЗЗО) в случаите, когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по този закон или на Н., и това е установено при проверка от контролните органи по чл. 72, ал. 2, изпълнителят

е длъжен да възстанови сумите. Според ал. 2 на цитирания текст в случаите по ал. 1 се съставя протокол за неоснователно получени суми. Лицето - обект на проверката, има право да представи писмено възражение пред управителя на НЗОК, съответно пред директора на РЗОК в 7-дневен срок от връчване на протокола. След изтичане на срока за възражение по ал. 2 управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, която се връчва на изпълнителя на медицинска и/или дентална помощ.

Чл. 76б, ал.1 предвижда, че когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание в резултат на извършено нарушение по този закон или на Н., управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК удържа неоснователно платените суми, като на нарушителя се налагат наказания, определени в този закон или в Н.. Съгласно ал.2 на същата разпоредба в случаите по ал. 1 управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК, издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция.

В разглеждания случай органът е приел, че са налице суми, които лечебното заведение следва да възстанови, тъй като същите са усвоени при нарушаване на разпоредбите на Н. относно условията и реда за оказване на болнична медицинска помощ по съответните клинични пътеки, т.е. фактическите констатации в оспорения акт сочат на приложимия ред по чл. 76б ЗЗО. Същевременно, правното основание, на което е издадена оспорената покана, е по чл. 76а, ал.1 ЗЗО. Т.е., макар в мотивната част на акта управителят на НЗОК да е констатирал извършени нарушения на ЗЗО и Н., квалифицирани като нарушения по чл. 30, т. 1 и 2, чл. 292, т. б, б. „б“ във връзка с чл. 352, ал.1, т. 3 от Н. за МД 2020 – 2022 г. и чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗО по отразените клинични случаи в т. 1 до т. 10 от ПНПС, е приложил процесуалния ред по чл. 76а ЗЗО, вместо да пристъпи към приложимия процесуален ред по чл. 74 вр. с чл. 76б ЗЗО, изискващ издаване на писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, след влизане в сила на наказателното постановление и/или заповедта за налагане на санкция.

Както се посочи вече, съгласно разпоредбата на чл. 76б, ал.2 ЗЗО в случаите по ал. 1 управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция. Следователно, оспорената в настоящото производство покана за възстановяване на суми, получени без основание въз основа на установени нарушения, е издадена в нарушение на визираната норма на чл. 76б, ал.2 ЗЗО, доколкото по делото не се установява, а и не се твърди да е издадена заповед за налагане на санкция.

Съответно, в чл. 410, ал. 1 от Н. за МД за 2020 – 2022 г. е предвидено, че в случаите по чл. 76б от ЗЗО, когато И. е получил суми без правно основание в резултат на извършено нарушение по ЗЗО или на Н., управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК, удържа неоснователно платените суми, като на нарушителя се налагат наказания, определени в ЗЗО или в Н., като съгласно ал. 2 на същия текст в случаите по ал. 1 управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК, издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция.

При извършване на медицински или финансов контрол контролните органи

могат да констатират, че проверяваното лице – И., е получило от бюджета на НЗОК суми без правно основание. Такива суми могат да бъдат получени в резултат на извършено административно нарушение по ЗЗО или Н. от проверяваното лице, свързано с изпълнение на договора, сключен с НЗОК или да не бъдат получени в резултат на извършено административно нарушение, като възстановяването на получени суми без правно основание, които не са свързани с извършено нарушение по ЗЗО или на Н., се регламентира от разпоредбата на чл. 76а от ЗЗО, докато възстановяването на суми, получени без правно основание, в резултат на извършено нарушение по ЗЗО или на Н., се регламентира от разпоредбата на чл. 76б от същия закон.

Законодателно предвиденото изискване по смисъла на чл. 76б, ал. 2 от ЗЗО в хипотезата по чл. 76б, ал. 1 директорът на РЗОК да издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция не е случайно. С влязлата в сила заповед за налагане на санкция за лечебното заведение се създава задължение за възстановяване на заплатена му вече от НЗОК сума за извършени медицински дейности, което задължение възниква от факта на извършено от него нарушение на съответния Н. или ЗЗО. Това нарушение следва да бъде установено по несъмнен начин, което става или с издаване на наказателно постановление, или с издаване на заповед за налагане на санкции. Влизането в сила на акта, с който се установява дадено нарушение или нарушения и се налагат санкции за извършването им, е абсолютна процесуална предпоставка за издаването на поканата по чл. 76б от ЗЗО. В разглеждания случай е видно от констатациите в поканата, че са установени нарушения на чл. 55, ал. 2, т. 2 и 3 ЗЗО във връзка с чл. 292, т. 6, б. „б“ във връзка с чл. 352, ал.1, т. 3 от Н. за МД 2020-2022 г. Тези констатации обуславят спазването на реда, предвиден в разпоредбата на чл. 76б ЗЗО, т.е., предпоставка за събиране на сумите чрез изпращане на писмена покана е наличието на влязла в сила заповед за налагане на санкция, каквато в случая не е издадена, което представлява самостоятелно основание за отмяна на оспорения акт.

По изложените съображения съдът приема, че жалбата е основателна и актът подлежи на отмяна.

По разноските в производството.

При този изход на спора на жалбоподателя следва да се присъдят своевременно претендираните и доказани разноски в общ размер от 2950 лв. за заплатена държавна такса и адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал.2, предл. второ АПК, Административен съд София – град, 72 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „ Специализирана болница за активно лечение по ортопедия и травматология Витоша“ ЕООД писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание, с № РД-25ПП-467/23.12.2022 г. на управителя на НЗОК.

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса да заплати на „Специализирана болница за активно лечение по ортопедия и травматология Витоша“ ЕООД сумата от 2950 лв., представляваща разноси по делото за държавна такса и адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: